

պատկերներու թանգարանը. իրեն վերապահուած էր զանոնք արուեստօրէն զետեղել, գրել հեղինակներուն անունն ու դարձ. դասաւորել՝ զպրոցի համեմատ, եւ հայկական նոր նկարներ ստանալ ու ճշխացնել մեր հաւաքածոն:

Եթէ ազգայիններ վայրն այցելելու, իր հողին զուրս կ'ելլէր, մանաւանդ երբ Հայաստանէն կու գային. պէտք էր մանրամասն շրջեցնել, բացատրել եւ ցոյց տալ հայ արուեստը: Կը հանէր թանկագին ձեռագիրները. Տեսէֆ եւ հայարտացէֆ հայ բլլալուդ համար. միշտ այս էր իր խօսքը:

Վեներտիկ եւ Հ. Եղիա

Փաւրէ Ելիա (Հ. Եղիա) կարելի էր լրեսել ամէն մէկուս քաղաք երթալու ժամանակ. ծանօթ էր նահանգապետէն՝ ոստիկանապետին, քաղաքապետին եւ ծովային հրամանատարներուն, եկեղեցական իշխանութեանց եւ Ամենապատիւ Ծիրանաւոր Պատրիարքին, ծանօթ էր աղքատին եւ զիտնականին: Բոլորին վրայ բարի եւ սուրբ կրօնաւորի ազդեցութիւնը:

Բաժ էր. պարզ էր, աղնիւ եւ մտերիմ՝ իր յարաբերութիւններուն մէջ: Շատեր իրեն կը դիմէին՝ զործ մը, օգնութիւն մը պահելու համար. եւ քանի՞ մեծամեծներու զոներ զարկած էր՝ անդործ մը, աղքատ ընտանիք մը երջանկացնելու համար: Չէին մերժեր. դիմէին թէ քրիստոնէական բարի հողիով կ'աշխատէր, շահ չունէր, պատիւ չէր փնտռեր: Գիտէին թէ հողելին կը սիրէր Իտալիան եւ անոր մէջ չըքնող Վենետիկը: Իր թաղումին օրը, հաւաքակ անսովոր խիտ մշուշին, հարիւրներով փութացած էին Փաւրէ Ելիան սուրբ հողին յանձնելու: Պետական եւ քաղաքական բոլոր պաշտօնատուները ներկայացուցիչներ ունէին, եւ կարելի էր կարդալ ամէնուն երեսին վրայ տրամութեան եւ ցաւի զգացումը: Հարիւրաւոր հեռադիւրներ, նամակներ ամէն կողմէն կու գային ազգացուցանելու թէ Միւթարեան Միարանութիւնը թանկագին անդամ մը կորսնցուցած էր՝ Ս. Ղազարի զերեզմաննոցին մէջ հանդիստ տալով վաստակաւոր եւ խոնջ կրօնաւոր, հայրենասէր Հ. Եղիա վարդապետ փէչիկեանին:

Հ. Վ. Յ.

ՅԱՒԱԿՅԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ՝ ԷԶՄԻԱՇՆԻ ՎԵՀԱՓԱՌԻՆ

Առ Արհ. Գրպծ. Տ. Սրապիոն Արքայսկ. Ուլուիոնեան
Ընդհ. Արքահայր Միսիրարեան Միաբանութեան - Վեներտիկ

Ս. Էջմիածին, 13 Փետր. 1964

Յաւով խմացանք մահը Հ. Եղիա փէչիկեանի: Մեր խորին վշտակցութիւնը Ձեզ եւ Միւթարեան Ուխտին: Թող Տէրը լուսաւորէ իր բարի եւ հաւատաւոր հողին ու անսասան պահէ Մեծն Միւթարայ Տունը:

Օրհնութեամբ

ՎԱԶԳԻՆ Ա.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

ԽՕՍՈՒԱԾ՝ Ս. ՂԱԶԱՐԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Միանձն եկեղեցականը, զոր այսօր կը յանձնենք Ս. Ղազարու սուրբ հողին՝ Ազգին մէջ յարգուած անուն մը ունէր, ո՛չ միայն Միւթարեանի իր հանգամանքով՝ այլեւ երկնքէն հետը բերած եւ հիմա զէպի նո՛յն այդ երկինքը հետը տանող բազմաճիւղ առաքինութեանց եւ յատկութիւններուն ճամբով:

Միւթարեան Միարանութիւնը միշտ ունեցեր է հանճարեղ մտքեր, եւ միշտ ալ պիտի ունենայ, բայց շատ խնդրական է որ իր ծոցին մէջ կրկնուի հանդուգեալին տենդոտ եւ երբեք հանդիստ եւ յոգնութիւն չճանչցող խառնուածքով օժտուած այլ կուսակրօն եկեղեցական մը:

Նկարագրի այդ շեշտուած դիմը, մեր յաւէտ անմոռանալի Հայր Եղիան կ'առաջնորդէր ամէն ուղղութեամբ եւ ամէն մարդի վրայ, Ս. Ղազարու շրջափակէն ներս բլլայ՝ թէ շրջափակէն դուրս, բառնալով զժողովրդութիւններ, լուծելով հանդիմանքներ, սրբելով արցունք մը:

Բարեկամն էր չքաւորին, կեանքին լուսանցքին վրայ մինակ մնացած անկարեններ, որովհետեւ զերազնիւ սիրտ մըն էր եւ խորապէս աստուածավախ միտք մը:

Իր մէջ կ'ապրէր նրբազգեաց բանաստեղծը:

Հոյակապ հայ մըն էր եւ թանկագին Միւթարեան մը, խոնարհամիտ եւ համեստ, եւ ո՛վ որ անգամի մը համար գէթ չփուլ ունեցած էր անոր հետ՝ իր ներսիդին կը զգար զարմանալի ներկայութիւն մը, որ խտացումն էր անոր զգայուն սրբունէն եւ տոկուն մտքէն ճառագայթող ոյժին:

Այդ ոյժը առաւելապէս բարոյական այն ոյժն էր՝ որ զայն պարթեւահասակ ոտքի՝ կանգնեցուցած էր ամբողջին առջեւ, 1962ին, հայրենի հողին վրայ տեղի ունեցող Ս. Մեսրոպի ծննդեան 1600ամեակին նուիրուած հանդիսութեան ընթացքին ու զառնալով օրուան նախագահին՝ բացազանչած էր գերյուզեալ ձայնով մը, — Ընկե՛ր նախագահ, տօնակատարութիւնը աւարտելու վրայ է, ու ես, իբրեւ հայրենի Ուխտաւոր եւ որպէս միանձն Միւթարեան՝ խօսք կ'ուզեմ, ու արտասանած էր բազմաճիւղ, շրջափակէն ներքողական Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի կատարած գործին:

Նկատի առած իր այդ բարոյական ոյժին հղօթութիւնը՝ միայն մարդկայնօրէն, զիտակաւորէն անյաղթահարելի եւ անդոր չիւանդութիւն մը զայն կրնար բերել ծունկի դեռ իր ոյժերուն լիութեանը մէջ, որ հակառակ իր շուրջ եթանասուն տարիներուն՝ երիտասարդի մը պէս միշտ պատնէշին վրայ էր, զրիչը ձեռքին եւ անսպաս սիրտը անոր զօրավիշ:

Յուզումնահար կը խոնարհիմ իր անբասիր յիշատակին առջեւ, ու կ'ըսեմ. — Հանդէ՛ք խաղաղ, սիրելի՛ Ուսուցիչս, քու այնքան սիրած Ս. Ղազարու ձիթեանց եւ նոճիներուն հովանիին տակ, ու երկնքէն, զոր նոր կը ճանչնաս ահա, հսկէ եղբայրակիցներուդ եւ նաեւ մեր՝ հողի բնակիչներու վրայ:

Վեներտիկ - Ս. Ղազար

4 Փետր. 1963

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ